

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (استحسان و ...)

حجیت استحسان و ...

جلسه ۳۹۹

استاد شفیعی

حجیت استحسان و ...

اگر مرجع استحسان، مصالح مرسله و سد ذرایع به ظواهر و ملازمات عقلیه نباشد، دلیلی بر حجیتش وجود ندارد، بلکه آنها جزء مصادیق بارز ظن منهی عنه می باشد.

دلیل این مدعی:

عقل به تنهایی قادر بر ادراک احکام و ملاکات آن نیست (بدلیل توقیفی بودن) مگر اینکه از مبلغ احکام استماع کند و یا با ملازمه عقلیه به آن ملاکات دست یابد. اگر عقل به تنهایی قادر بر درک احکام می بود، دیگر نیازی به انبعاث انبیاء و انزال کتب نمی بود. زیرا یصبح کلّ مجتهد نبیّا، أو إماما.

اجتهاد و تصویب:

غزالی می گوید: عمل کردن به قیاس ممکن نیست مگر با قائل شدن به مبنای تصویب که بگویم هر مجتهدی در اجتهادش مصیب است.

و گفته اگر مجتهد بر خلاف نص، حکم کند، باز هم مصیب است - خدا یک حکمی مطابق اجتهادش جعل می کند - و اصلا خطاء برای مجتهد ممکن نیست.